
This is the **published version** of the article:

Pons Febrer, Pau; Troiano i Gomà, Helena, dir. Perfil i condicions de vida dels estudiants universitaris : el risc d'estudiar un grau universitari fora de l'entorn residencial i social primari. 2021. (819 Grau en Sociologia)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/249750>

under the terms of the license

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Informe final

Títol: El risc d'estudiar un grau universitari fora de l'entorn residencial i social primari

Autor/a: Pau Pons Febrer

Tutor/a: Helena Troiano Gomà

Data: 20/05/2021

Grau en Sociologia

INDEX

1. Pregunta de recerca.....	3
2. Marc teòric.....	3
2.1 Introducció.....	3
2.2 L'accés i els costos d'estudiar a la universitat.....	3
2.3 El desplaçament de residència d'origen per motius d'estudis universitaris.....	5
2.4 L'experiència universitària. El model de Tinto.....	7
2.5 Marc conceptual.....	7
3. Model d'anàlisi.....	8
4. Metodologia.....	10
5. Resultats.....	11
5.1 El perfil.....	11
5.2 Les condicions de vida.....	13
6. Conclusions.....	16

Annexos

1. Operativització de conceptes.....	19
2. Anàlisi de dades.....	20

1.Pregunta de recerca

Diferències de perfil i condicions de vida entre els estudiants que es desplacen de residència pel motiu d'estudiar un grau universitari i els que es mantenen al lloc de residència.

2.Marc teòric

2.1 Introducció

En aquest treball final de grau es vol estudiar un fenomen poc analitzat actualment, on hi conflueixen diferents factors que s'aniran anomenant al llarg del treball. Tant el marc teòric com l'anàlisi empírica es dividiran en dues parts. Per una banda, s'abordarà quin és el perfil de l'estudiantat que ha accedit a la universitat, en especial dels qui s'han desplaçat de residència. I per altra banda, s'analitzarà si el canvi de residència per motius d'estudis universitaris, condiciona la manera de viure l'experiència universitària. Em vull centrar principalment en si els estudiants que es desplacen han d'assumir uns riscos socioeconòmics superiors a l'hora d'accedir a la universitat a diferència dels que no es desplacen. I amb riscos, em refereixo a la probabilitat de no poder afrontar els costos dels estudis, no poder superar-los, perdre les amistats que tenies antes d'accedir a la universitat, o bé sentir-se incapaç de compensar el deute amb els pares. Seguidament ho exposaré d'una forma més rigorosa a partir de diferents temàtiques que engloben la problemàtica, com són els costos directes i indirectes d'estudiar a la universitat, el desplaçament residencial per motius d'estudis universitaris a Espanya i Europa i la manera de viure l'experiència universitària a partir d'una adaptació del model de V.Tinto.

2.2 L'accés i els costos d'estudiar a la universitat

Tenim diferents evidències que l'accés a la universitat no és equitatiu. Els fills dels pares amb estudis obligatoris tenen una taxa d'accés d'un 28,3%, els de pares amb estudis postobligatoris és del 38,2%. En canvi, els de pares amb estudis universitaris tenen una taxa d'accés del 82,6%. “Malgrat les oscil·lacions constatades, les distàncies entre grups socials són francament molt grans. Si bé és cert que no tota aquesta desigualtat és atribuïble a la institució universitària, perquè una bona part és herència de la selecció que es produeix al llarg de tot el sistema educatiu” (Sánchez, Troiano, Elias, Torrents, Daza, 2019:20). Es a dir, les desigualtats que es donen en l'accés a la universitat, no apareixen a l'hora d'accedir a les institucions educatives superiors (tot i que sí que augmenten significativament), sinó, que són una perpetuació d'unes desigualtats estructurals ja existents en els primers esglaons del sistema educatiu, i es van accentuant a mesura que s'ascendeix en l'escala educacional. “Les persones que es troben en posicions socials desavantatjades no compten amb les mateixes probabilitats de seguir el mateix camí en el sistema educatiu que la resta de la població” (Torrents i Troiano, 2021:148). Els estudiants d'origen social més baix han d'assumir un risc superior que els estudiants provinents d'origens socials més alts. “Estem concebut el -risc- com una major exposició a la possibilitat de conseqüències negatives” (Deil-Amen i Godrick-Rab, 2009:4). Una major exposició a no poder fer front als costos socioeconòmics, o bé de poder afrontar-los satisfactòriament.

S'han proposat diferents visions de com pren la decisió l'estudiant i el risc que assumeix aquest. Les més rellevants han estat: la corrent d'anàlisi individualista del procés de decisió, de la mà de la teoria de l'elecció racional, que rebutja la visió de classe. I l'anàlisi col·lectiva basada amb la

classe, de per part de la perspectiva sociocultural. “D’una banda, les teories socioculturals, com la de Bourdieu, no aborden explícitament el concepte de risc, però emfatitzen el paper de l’habitus en la configuració sobre allò que és adequat i probable per a si mateixos com a membre d’un grup de classe social particular. D’altra banda, els models d’elecció racional aborden el risc directament, ja que la seva avaluació es considera part del procés de presa de decisions” (Deil-Amen i Godrick-Rab, 2009:7). Deil-Amen i Godrick-Rab (2009) ofereixen una proposta més completa d’anàlisi del risc, tenint en compte diferents eixos que interfereixen en la decisió dels estudiants: l’habitus, la institució i l’acció racional. “Aquesta aproximació permetria anar més enllà de la representació individualista dels estudiants com a únics autors de les seves decisions i del seu èxit (o manca d’ell) i se centraria en la intervenció en les seves trajectòries d’altres [agents] actius i contextualitzats institucionalment” (Deil-Amen i Godrick-Rab, 2009:9). Aquesta agafa aspectes de les dues teories esmentades al principi i elaboren una visió més multivariable i per tant més realista, posant el risc com a eix central de l’anàlisi.

Els costos directes poden determinar en gran mesura la probabilitat de risc. Si aquests augmenten, per exemple degut a l’increment del preu de la matrícula, la probabilitat de risc serà major. Així mateix, la capacitat d’assumir aquest risc serà diferent segons l’origen social o bé la via d’accés que hagi utilitzat l’estudiant. Hi ha sectors de l’estudiantat que es veuran més afectats que d’altres. Troiano i Torrents (2018) ho recalquen a través de tres mecanismes identificatius. (1) Quan l’atur puja, el cost d’oportunitat d’estudiar a la universitat es redueix, traduint-se en un augment d’accés a la universitat. (2) Aquest increment varia segons la via d’accés, es a dir, és diferent entre els qui accedeixen via batxillerat-PAU, els de via CFGS i els majors de 25 anys. Quan els costos directes augmenten, (com per exemple en el cas de la pujada del preu de la matrícula l’any 2012), provoquen una baixada en l’accés dels de via CFGS i de +25 anys, en canvi hi ha un increment en l’accés dels qui accedeixen via batxillerat. (3) En el cas de l’origen social, s’enfoca cap a l’elecció individual que fa l’estudiant d’accedir a la universitat o no. “Diferents perfils de estudiants interpreten de forma diferent els costos esperats, i per tant, els efectes d’un canvi en aquests. Ho vinculen al seu marc de referència de lo que es econòmicament acceptable o no, en funció de la seva experiència i socialització. A més, està clarament relacionat amb el sentiment de deute cap els pares” (Troiano i Torrent, 2018:132). Es a dir, el perfil de l’estudiant incidirà en la percepció del risc.

Seguint, els estudiants miraran d’intentar compensar aquests risc d’accedir a la universitat. Segons Wilkins, Shams i Huisman (2013), hi ha diferents factors que incideixen en la decisió dels potencials estudiants d’educació superior a Anglaterra. Aquests també coincideixen, que van enllaçats amb l’augment dels costos directes d’estudi: si pugen les taxes universitàries, els problemes econòmics es convertiran en factors clau per determinar les opcions d’educació superior. Els estudiants de classe treballadora són els qui patiran més aquestes pujades dels costos directes i els qui busquin altres oportunitats més barates. L’augment de les taxes també pot provocar que hi hagi un major percentatge d’estudiants que es plategin cursar a l’estranger. L’estudi ens indica que el 36% dels potencials estudiants d’educació superior consideraran anar a l’estranger, especialment a països continentals i nòrdics buscant una educació superior més assequible, “les dades apunten en la direcció d’un conjunt complex de factors de atracció (qualitat institucional, reputació, ambient del campus...), que afecten als estudiants en les seves opcions baix la influència d’un factor d’empenta general (financer)” (Wilkins, S., Shams, F., & Huisman, J., 2013:10). Es a dir, sortiran a l’estranger buscant un grau més assequible econòmicament. Una altra manera de compensació del risc, serà elegir uns estudis més assequibles acadèmicament, ja

que “cursar estudis superiors i no aconseguir superar-los implicarà encarar conseqüències negatives en termes de temps, recursos i esforç. La duració i la dificultat són dos factors clau que poden incidir en aquesta probabilitat de complació, al estar associats a un temps necessari a invertir, uns recursos mínims per fer front als costos i al nivell d'esforç per poder superar-los” (Torrents i Troiano, 2021:154).

En conclusió, l'estudiant, apart de tenir en compte el cost directe dels estudis, considerarà també la llargària i la dificultat d'aquests. Com recull Troiano (2015) en l'anàlisi de la decisió d'accedir a la universitat, aquesta primera decisió estarà afectada per l'origen social familiar i la via d'accés utilitzada, als estudiants de classe mitjana-alta, accedir a estudiar a la universitat els suposa un cost relatiu baix, el que significa un percentatge bastant elevat d'accés, tenen un risc de decisió elevat i esperen un retorn a llarg termini. En canvi, els estudiants de classe treballadora, tenen un baix percentatge d'accés, un menor grau de seguretat en la decisió, intenten minimitzar el risc de retràs o abandonament i busquen un retorn a curt plaç. La segona decisió, hi estarà per l'experiència i rendiment (credencials i notes) que hagi tingut al llarg de la seva vida estudiantil primària (afectat també per l'origen social), en resum, la probabilitat percebuda d'èxit.

2.3 El desplaçament de la residència d'origen per motius d'estudis universitaris a Espanya i Europa

Una part important dels estudiants universitaris europeus s'han hagut de canviar de residència per tal d'accedir a la universitat. Segons dades de EuroStudent VI (2018), en el 64% dels països, viure amb els pares es lo més comú, tot i així el percentatge mitjà d'estudiants que viuen amb els pares durant l'època universitària és del 36%. En el cas de l'informe Xarxa Via2 (2018), informe que engloba les universitats públiques de parla catalana (Andorra, Catalunya, Comunitat Valenciana i Illes Balears) indica que un 34% s'haurien canviat de residència quan varen començar els estudis universitaris. Així doncs, el 61% dels estudiants viuen amb els pares o familiars, el 3% ho fa en residències d'estudiants, un 20% ho fan en un pis de lloguer compartit i un 3,6% ho fan en un habitatge en propietat. En canvi, en el cas de Europa, la mitjana dels països inclosos en l'enquesta EuroStudent VI ens indica que el 36% viuen amb els pares, el 18% viuen en residències o col·legis d'estudiants, el 21% viuen amb la parella i/o fills, el 15% ho fan en pisos de lloguer compartit i un 10% viuen sols. En el cas de les universitats de parla catalana, gairebé un terç s'han desplaçat fora de la residència familiar una vegada començats els estudis universitaris, en canvi, en la mitjana europea passa al revés, només un terç no s'han desplaçat. Això ho explicaria les grans diferències entre models i polítiques d'educació superior que existeix entre els països europeus.

Tot i que hi ha un número rellevant d'estudiants que es desplacen de residència per motius d'estudis universitaris, hi ha una mancança per no dir una inexistència de treballs teòrics i empírics específics sobre els estudiants que s'han de desplaçar de lloc de residència per tal de cursar estudis universitaris, més enllà dels dos informes citats anteriorment. “Sabem relativament poc sobre si afecta la distància i com afecta a les decisions educatives en general” (Sørensen, Elise Stenholt & Høst, Anders Kamp, 2015:3). El treball irlandès (Culliman, Flannery, Walsh i McCoy, 2013) és de les poques aportacions específiques que trobem. L'estudi assenyala que la distància a l'hora de cursar estudis superiors té un impacte, que es veu traduït en costos extres (econòmics o socials) per els estudiants que s'han de desplaçar de residència, com ara els costos de desplaçament, de recerca d'habitatge, financers, de manteniment o bé emocionals degut a la sortida de l'entorn social primari. Remarquem que hi ha una diferència entre residents d'entorns urbans i els qui viuen en entorns rurals. Els resultats indiquen que la distància no influeix

significativament en la decisió d'accedir a la universitat, excepte per al cas de les classes socioeconòmiques amb menys recursos, que sí que es podria veure més afectada.

Per altra banda, dos acadèmics danesos (Sørensen i Høst, 2015) es centraren amb si la distància geogràfica dissuadeix en la inscripció a la universitat, degut als costos de transacció i emocionals associats a la sortida de la xarxa social primària. Aquests coincideixen en termes generals amb la amb la recerca irlandès (Culliman, Flannery, Walsh i Mcoy, 2013) que, quan s'ajusten les variables socioeconòmiques, presenciem que la distància no influeix de manera significativa. És a dir, l'efecte de la distància és petita: “si la distància és major de 10km, la probabilitat de matricular-se baixa un 0,5%”. No obstant l'efecte canvia depenent quin sigui l'origen social de l'estudiant, en el cas que els pares tinguin un nivell d'estudis baix els hi afectarà significativament, als altres grups no. Així mateix, “hi ha regions que es veuen més afectades que d'altres (p.exemple Jutlàndia central o el sud de Dinamarca) on hi ha disminució marginal de matriculació del 0,9%”. Les zones més rurals són les grans perjudicades.

Peter M.White i David M.Lee (2019), tracten també aquest fenomen a l'article sobre les desigualtats geogràfiques i l'accés a la educació superior a Anglaterra. Aquests, coincideixen en gran part també amb els dos últims estudis citats, ens parlen dels costos de transacció i emocionals dels desplaçats, així com les diferències que es donen entre els estudiants de diferents orígens socials, “de manera significativa, els estudis de la Commonwealth posen de relleu que els estudiants amb antecedents de SES baixos experimenten una associació negativa més acusada entre la distància i l'assistència a la universitat” (White i M.Lee, 2019:837). Senyalen que els qui es veuen afectats per la distància tant sols són les famílies amb estatut social més baix, tenen menys recursos i per tant no poden compensar el cost afegit de la distància que sí podran compensar les famílies amb més recursos (el risc puja i no poden compensar-lo). Apart, aquests van més enllà i proposen millores polítiques per tal de fer front a aquesta problemàtica que afecta a l'igual accés a la universitat, millores com: millorar la xarxa d'universitats, disposar de millors dades per a la investigació i ajudes de mobilitat.

Per acabar, podem dir que existeixen unes diferències importants de model entre els països europeus. Per un banda, tenim el model dels països europeus del sud, on les taxes universitàries tenen un cost important i hi ha ajudes concretes, sobretot destinada a grups socials més vulnerables, en canvi en el cas d'Espanya el pes majoritari dels costos recau sobre els pares dels estudiants. Hi ha països que tenen una implicació intermèdia “els sistemes universitaris com l'holandès o el britànic, guiats també per un principi fort d'«independència financera», però en què el pes econòmic de l'emancipació de l'alumne recau més sobre la llar d'origen dels estudiants (Via2, 2019:39). Tot i que, sistemes com l'anglès consten d'un sistema de beques per tal de compensar la distància, suposa una ajuda significativa però no suficient per compensar els costos extrems que suposa la distància. Pel contrari, en els països nòrdics les taxes són pràcticament gratuïtes apart de tenir un major ventall d'ajudes universals. “A Dinamarca, Finlàndia, Suècia i Noruega, el suport financer de l'Estat és en forma de diferents combinacions de beques i préstecs; en el cas d'Islàndia, només en forma de préstecs, que són en termes molt favorables per als beneficiaris. Tan important com això és la virtual absència de taxes universitàries o despeses fixes en les quals l'estudiant ha d'incórrer al llarg de la seva trajectòria acadèmica. L'educació universitària és gairebé gratuïta” (Via2, 2019:39). Tot i disposar d'aquestes ajudes universals, la distància segueix sent un factor rellevant a tenir en compte, ja que fa pujar de manera significativa el costos d'estudiar a la universitat, difícils de compensar pels estudiants procedents de orígens socials més humils.

2.4 L'experiència universitària. El model de Tinto

L'altre fenomen que es vol analitzar és la forma com viuen l'experiència universitària el estudiants que s'han desplaçats a diferència dels qui no ho han fet. Els qui es desplacen en estar a un nou entorn on tenen menys xarxes socials dels qui no s'han desplaçat, tendiran a participar més de la vida universitària amb la intenció de formar una nova xarxa d'iguals. Així mateix, dedicaran més temps als estudis ja que assumeixen un risc superior. Per tal de mesurar el nivell d'integració dels estudiants dins el sistema universitari utilitzaré el model de Tinto (1975). Aquest, "és un model de deserció, en el qual el compromís de l'estudiant amb la universitat on va ingressar, sumat al compromís que tingui amb les seves pròpies metes acadèmiques, seran els determinants de la presència o abandonament de la institució. Aquests compromisos es veuen afectats per factors propis de l'estudiant i del seu entorn, com per les experiències que pugui viure una vegada que entra a la universitat" (Vila i Barriga, 2010:618). El model clàssic té en compte cinc etapes:

- Els atributs previs al ingrés: els antecedents familiars, atributs individuals i escolaritat prèvia.
- Metes i compromisos: metes acadèmiques i compromisos institucionals.
- Experiències institucionals: rendiment acadèmic i activitats extra curriculars (formal), interacció amb els professors i interacció amb el grup d'iguals (informal).
- Integració personal/normativa: integració social i acadèmica.
- Objectiu metes i compromisos: metes acadèmiques i institucionals i compromisos externs.

S'aprofitarà aquest model, reajustant-lo a les variables disponibles de condicions de vida. El resultat d'aquest creuament de factors serà el grau d'integració de l'estudiant, i la decisió d'aquest de seguir l'experiència universitària o bé abandonar la institució.

2.5 El marc conceptual

Per acabar, com a síntesi, puc dir que durant la revisió de la literatura acadèmica, he vist que tenim una mancança d'estudis sobre el desplaçament residencial de universitaris, sobretot a nivell català i espanyol. Per tant, em recolzaré en diferents aportacions teòriques i empíriques d'accés a la universitat a Catalunya i Europa, i en treballs més específics del desplaçament residencial per motius d'estudis universitaris que s'han fet en diferents països europeus com ara Anglaterra, Irlanda i Dinamarca.

A partir d'aquí, en no disposar de dades dels estudiants que han decidit no accedir a la universitat, (i per tant no podré mesurar la diferent percepció del risc) el que faré serà aproximar-me indirectament, comparant el perfil dels estudiants desplaçats amb els que no s'han desplaçat. Concretament, es tindrà en compte: la classe social, el sexe, nota, via d'accés i la compleció del estudis elegits. Amb la intenció de poder apreciar si el perfil del potencial estudiant universitari condiciona o no el desplaçament residencial i, per tant, també a un accés equitatiu a la universitat, al suposar aquest desplaçament uns costos extra de manutenció i habitatge, que no hauran d'afrontar els estudiants que es mantenen al lloc de residència. Per tant, els estudiants que es desplaçaran seran aquells que tinguin capacitat socioeconòmica d'afrontar el risc que s'haurà vist augmentat a través dels costos indirectes esmentats anteriorment.

En la segona part, es vol analitzar com el fet de haver-se canviat de residència per motius d'estudis universitaris, condiciona la manera de viure l'experiència universitària. Perquè apart de suposar uns costos econòmics superiors per aquells que es desplacen, també s'hi poden sumar uns costos emocionals pel fet d'haver de sortir de l'entorn social primari. Aquests viuran en unes circumstàncies particulars, en estar separats de la família i els grup d'iguals del lloc de procedència. Aquesta nova situació, pot suposar l'augment del cost emocional que pot fer pujar el risc i afectar la manera de viure la vida de l'estudiant. Això ho mesuraré a partir del règim de dedicació de l'estudiant, el grau de dependència dels ingressos dels pares i les beques per tal de fer front als costos durant l'època universitària, i finalment la participació política i cultural, i el coneixement del sistema de participació.

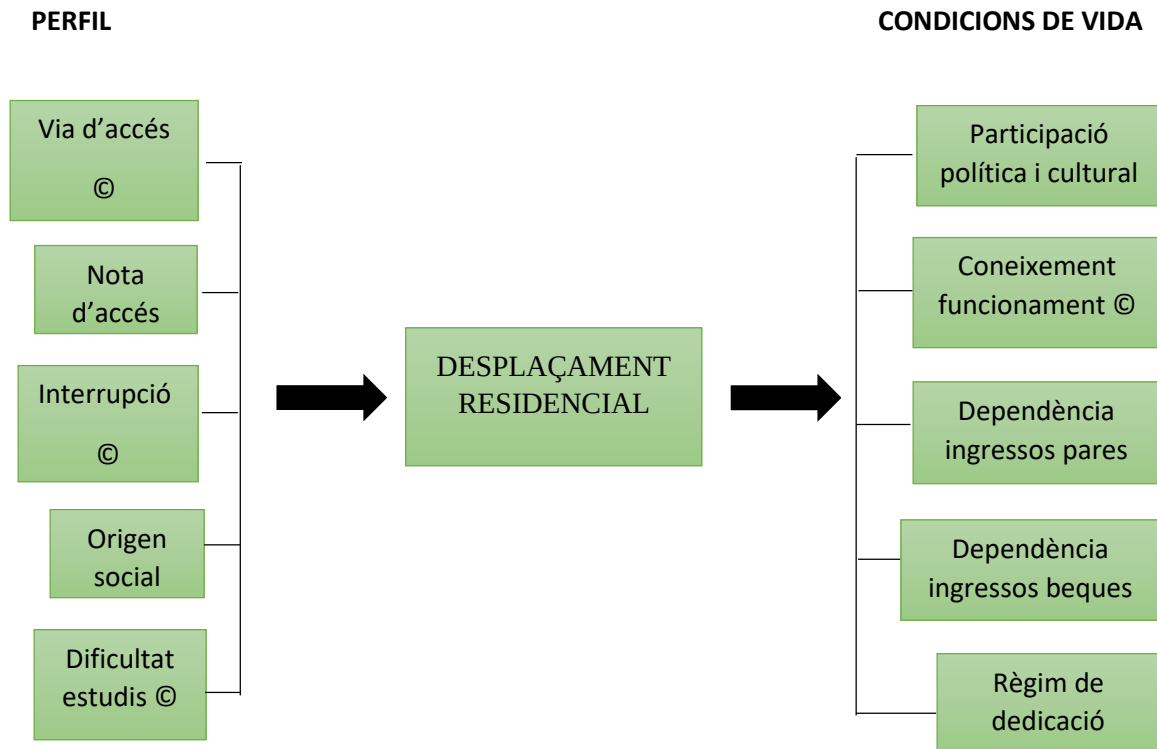
3. Model d'anàlisi

Es treballarà l'anàlisi a partir de la base de dades de l'enquesta Xarxa Vives 2018. En aquest estudi es vol fer una anàlisi de dades a partir de creuaments entre la variable desplaçament residencial com variable dependent i una sèrie de variables independents, de caràcter perfil, és a dir, variables que caracteritzen el perfil de l'estudiant universitari com és per exemple la nota d'accés, via d'accés, interrupció, origen social, dificultat dels estudis, per tal de veure si certs perfils poden ajudar a compensar el risc assumit i, per tant, han incrementat probabilitat de desplaçar-se per raons d'estudis. I per altra banda, en la segona part, es farà un creuament amb la variable desplaçament residencial (com a variable independent) amb variables que mesuren les condicions (com a dependents) de vida i la manera de viure l'experiència universitària, com és la participació política/cultural, règim de dedicació, coneixement del sistema de participació estudiantil i grau de dependència de les beques i els ingressos dels pares per fer front a les despeses mentre estudien a la universitat. L'objectiu serà observar les possibles diferències de grup (desplaçats o no) de perfil i de condicions de vida entre el grup que s'ha hagut de moure de residència en comparació amb el grup que no ho ha hagut de fer.

Haver-se desplaçat de residència per motius d'estudis universitaris, no és l'única variable que pot diferenciar la manera de viure l'experiència universitària, les variables que caracteritzen el perfil, apart de poder condicionar a l'estudiant desplaçar-se o no de la residència per motius d'estudis, també poden condicionar les condicions de vida. Per tant, utilitzaré variables control per evitar correlacions confuses. S'adaptarà el model de Tinto a l'objecte d'estudi a partir de les variables disponibles de la següent manera per tal d'esbrinar el nivell d'integració de l'estudiant segons si s'ha desplaçat de residència o no:

- Característiques personals: desplaçament residencial, règim de dedicació, dependència ingressos de les beques i dels pares.
- Experiències institucionals: interrupció dels estudis.
- Integració acadèmica i social: participació cultural i política i coneixement del sistema.

Hipòtesis

*©: variables control

HA: Els estudiants que s'han desplaçat mostren característiques que els ajuden a compensar el risc assumit pel fet d'haver-se hagut de desplaçar.

HA1: La nota mitjana d'accés és superior entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HA2: Hi ha una major proporció d'accés via batxillerat entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HA3: L'origen social és més alt entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HA4: Els estudis que trien els estudiants que es desplacen són menys dificultosos que els que trien els estudiants que no es desplacen.

HA5: Els estudiants que es desplacen de residència han interromput menys els estudis que els que no es desplacen.

HB: Els estudiants que es desplacen dediquen més temps als estudis i a la integració social dins la institució universitària que els que no s'han desplaçat, degut a que no es poden permetre perdre anys pel sobre cost que assumeixen, i han hagut de sortir de la xarxa social primària.

HB6: La dedicació únicament als estudis es superior entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HB7: La dependència dels ingressos dels pares per fer front a les despeses mentre estudien és superior entre els estudiants que es desplacen que els que no es desplacen.

HB8: La dependència de beques per fer front a les despeses mentre estudien és superior entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HB9: El coneixement del sistema de participació és superior entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

HB10: La participació política és superior entre els estudiants que es desplacen de residència que els que no es desplacen.

4. Metodologia

L'explotació de dades és farà a partir de la base de dades de l'enquesta Via Universitària 2017-2019. Aquesta es dividirà en dues parts, la primera es tractaran variables de caràcter perfil com a descriptives, creuant-les amb la variable de desplaçament residencial, aquesta última com a variable a explicar. La segona part es creuaran variables que mesuren les condicions de vida (com a variables a explicar) amb la de desplaçament residencial. Per fer-ho s'utilitzaran les següents tècniques estadístiques:

Quan s'analitzin variables qualitatives (nominals i ordinals), sempre s'utilitzarà la tècnica de taules de contingència. S'elaborarà una taula creuada bivariada, seguidament el test de χ^2 per tal de mesurar la relació, en el cas que existeixi es calcularà la intensitat a partir de la VdeCramer i finalment es calcularan el residus estandarditzats si n'és oportú.

En el cas de les variables quantitatives (continues), durant l'anàlisi sempre s'utilitzarà la tècnica de comparació de mitjanes. Per tal de dur-la a terme, primer es mirarà de quants grups consta la variable, tot seguit, segons la grandària d'aquests es farà un test paramètric o no, seguidament s'observarà la normalitat entre grups i finalment si les variàncies són iguals. A partir d'aquestes premisses es farà un test o un altre. En el cas de les variables amb més de dues categories, grups petits i grups que no siguin normals s'utilitzarà el test No Paramètric Kusckal-Wallis. Les variables amb més de dues categories, normals i les variàncies iguals, s'utilitzarà el test One Way ANOVA (Fisher), en el cas que les variàncies siguin diferents es farà el test de One Way ANOVA (Welch). Si la variable disposa de només dos categories, són grans o petits i les variàncies iguals, es durà a terme el test T-Student, en el cas que les variàncies siguin diferents es farà el test t de Welch. Si els grups són petits i no són normals, es farà un test No Paramètric U de Mann-Witney.

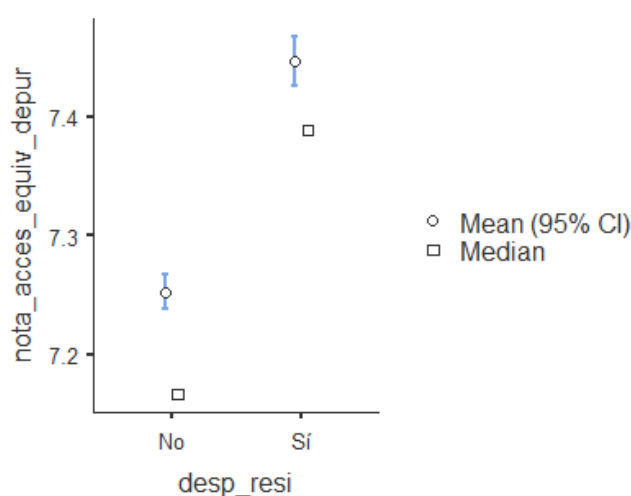
5. Resultats

Seguidament és presentaran una sèrie de resultats sintetitzats amb la intenció de contestar a les hipòtesis formulades en el model d'anàlisi. Totes les proves estadístiques que sustenten les següents afirmacions es troben a l'annex.

5.1 El perfil

Respecte a les variables de caràcter perfil, en aquest cas la variable que mesura la nota d'accés dels estudiants combinada amb el desplaçament residencial.

Gràfic 1. Comparació de les mitjanes de nota d'accés per desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

Els resultats ens indiquen que qui s'han desplaçat tenen una nota mitjana d'accés superior als qui no s'han hagut de desplaçar. El que significa que podem afirmar que la HA1 és correcta, els estudiants desplaçats tenen una nota superior d'accés.

En qüestió de la via d'accés utilitzada per accedir a la universitat comparada amb el desplaçament residencial.

Taula 1. Creuament entre Via d'accés i desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

		Contingency table				
desp_resi		Via d'accés				Total
		PAU	CFGS	Altres	Més 25	
No	Observed	20159	3187	1171	461	24978
	% within column	65.2 %	73.9 %	72.5 %	80.5 %	66.7 %
Sí	Observed	10781	1125	445	112	12463
	% within column	34.8 %	26.1 %	27.5 %	19.5 %	33.3 %
Total	Observed	30940	4312	1616	573	37441
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Podem dir amb un 95% de confiança que els de via CFGS i els de via de més de 25 anys, serien els que tendrien desplaçar-se menys. O dit al revés, els de via PAU són els qui tendrien a

desplaçar-se més. Doncs, podríem afirmar que la HA2 és correcta, hi ha un major percentatge d'estudiants via PAU que és desplaçen.

Respecte a l'origen social de l'estudiant comparada amb el desplaçament residencial.

Taula 2. Creuament entre origen social i desplaçament residencial

		Contingency Tables			
desp_resi		Origen social			
		Alt	Mitjà	Baix	Total
No	Observed	13161	8314	2554	24029
	% within column	66.6 %	66.3 %	67.2 %	66.6 %
Sí	Observed	6597	4229	1244	12070
	% within column	33.4 %	33.7 %	32.8 %	33.4 %
Total	Observed	19758	12543	3798	36099
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Podem dir, amb un 95% de confiança que no hi ha relació entre les dues variables. És a dir, desplaçar-se de residència o no, no depèn de l'origen social. En qüestió a la hipòtesi plantejada HA3 no podem afirmar que sigui correcta, no podem dir de manera significativa que l'origen social entre els estudiants que es desplacen sigui més alt.

En el cas de l'elecció dels estudis segons dificultat creuada amb el desplaçament residencial.

Taula 3. Creuament entre dificultat dels estudis i desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

		Contingency Tables			
desp_resi		Dificultat estudis			
		A	B	C	Total
No	Observed	3939	9056	12118	25113
	% within column	57.7 %	66.2 %	70.9 %	66.8 %
Sí	Observed	2888	4620	4983	12491
	% within column	42.3 %	33.8 %	29.1 %	33.2 %
Total	Observed	6827	13867	17101	37604
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

Podem dir de manera significativa (amb un 95% de confiança), que el grup C són els qui es desplacen en menor mesura en comparació al conjunt, en canvi els del grup A els qui es desplacen més. El que significa que no podem afirmar que la HA4 sigui correcta, al revés, els qui trien fer estudis més difícils tendeixen a desplaçar-se més.

**La definició dels grups de dificultat està a l'annex.*

En el cas de la interrupció dels estudis durant la vida estudiantil creuat amb el desplaçament residencial.

Taula 4. Creuament entre interrupció dels estudis i desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

Contingency Tables						
desp_resi		Interrupció dels estudis			Total	
		No	Si, abans d'accedir a la universitat	Si, quan estava a la universitat		
No	Observed	20640	2409	1648	24697	
	% within column	65.6 %	71.5 %	73.6 %	66.6 %	
Sí	Observed	10821	958	592	12371	
	% within column	34.4 %	28.5 %	26.4 %	33.4 %	
Total	Observed	31461	3367	2240	37068	
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	

Podem dir amb un 95% de confiança que els qui “No” han interromput els seus estudis, són els qui han tendit més a desplaçar-se. Per tant, acceptaríem la hipòtesi HA5, els estudiants que han no han interromput els seus estudis, tendeixen a desplaçar-se més.

5.2 Les condicions de vida

En qüestió a les variables que defineixen les condicions de vida. En concret el règim de dedicació a l'estudi que fa l'estudiant creuat amb el desplaçament residencial.

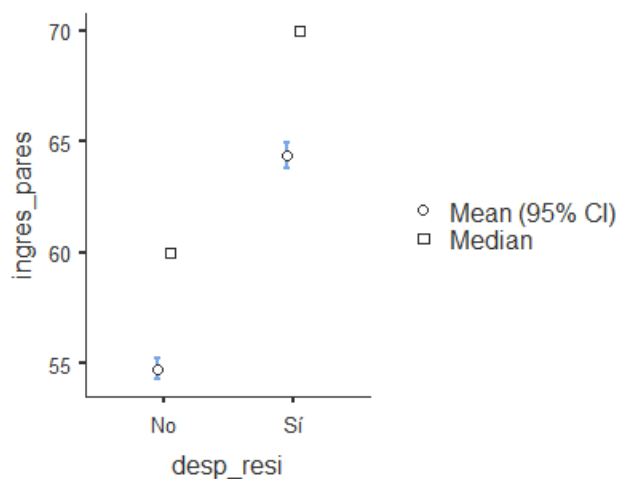
Taula 5. Creuament entre règim de dedicació a l'estudi i desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

Contingency Tables								
desp_resi		Règim de dedicació				Total		
		Estudio a temps complet	Estudio però també faig alguna feina itnermitent	Estudio i a més treball a temps parcial (menys de 35h setmanals)	Treball a temps complet (més de 35h setmanals) i a més estudio			
No	Observed	10479	7141	5685	1779	25084		
	% within row	41.8 %	28.5 %	22.7 %	7.1 %	100.0 %		
Sí	Observed	7685	2880	1630	285	12480		
	% within row	61.6 %	23.1 %	13.1 %	2.3 %	100.0 %		
Total	Observed	18164	10021	7315	2064	37564		
	% within row	48.4 %	26.7 %	19.5 %	5.5 %	100.0 %		

Podem dir amb un 95% de confiança, que els qui no es desplacen tendeixen més a estudiar i treballar en comparació als qui es desplacen. Per tant, afirmem que la HB6 és correcta, els estudiants que es desplacen tendeixen més a únicament estudiar.

En el cas de el grau de dependència cap els ingressos dels pares per tal de fer front a les despeses durant la vida universitària creuat amb el desplaçament residencial.

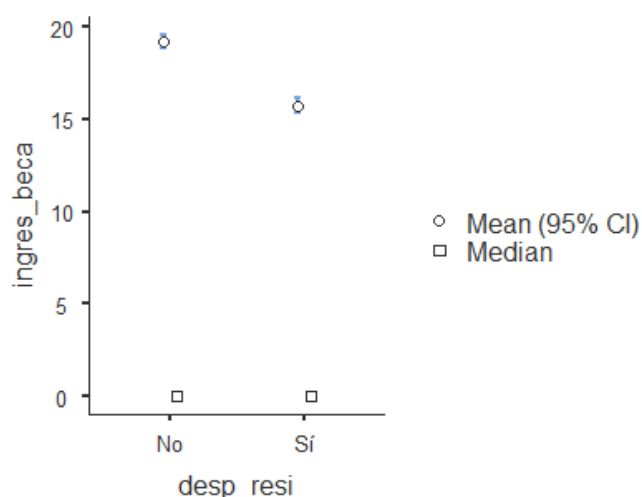
Gràfic 2. Comparació del grau mitjà de dependència dels ingressos dels pares per desplaçament (Elaboració pròpia)

Els estudiants que no s'han desplaçat, de mitjana els ingressos dels pares representen un percentatge menor a diferència dels que si s'han desplaçat, que tenen un menor percentatge mitjà de dependència als ingressos dels pares. Per tant, podem afirmar que la HB7 és correcte, els desplaçats tenen una major dependència als ingressos dels pares.

En qüestió al grau de dependència de les beques per tal de fer front a les despeses durant l'època universitària comparat per el desplaçament residencial.

Gràfic 3. Comparació del grau mitjà de dependència de les beques per desplaçament (Elaboració pròpia)

De mitjana els qui s'han desplaçat tenen una menor dependència dels ingressos de les beques en comparació als estudiants que no s'han desplaçat. Així mateix ens indica el gràfic, on es veu que no hi ha zona de coincidència entre les dues mitjanes. Per tant, no podem afirmar que la hipòtesis HB8 sigui correcte, ja que els estudiants que es no es desplacen tenen una major dependència cap a les beques.

En qüestió al coneixement del funcionament de participació de les activitats universitàries comparat per el desplaçament residencial.

Taula 6. Creuament entre coneixement funcionament participació i el desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

Contingency Tables					
desp_resi		Coneixement del sistema		Total	
		No	Sí		
No	Observed	11194	13883	25077	
	% within row	44.6 %	55.4 %	100.0 %	
Sí	Observed	5271	7204	12475	
	% within row	42.3 %	57.7 %	100.0 %	
Total	Observed	16465	21087	37552	
	% within row	43.8 %	56.2 %	100.0 %	

Podem dir que els qui s'han desplaçat tendeixen a conèixer més el funcionament del sistema de participació que els que no s'han desplaçat. Per tant, podem afirmar que la HB9 és correcte, els estudiants desplaçats tenen un major coneixement del funcionament del sistema.

Respecte a la participació a activitats polítiques i culturals a la universitat creuat amb el desplaçament residencial.

Taula 7. Creuament entre participació política i cultural i el desplaçament residencial (Elaboració pròpia)

Contingency Tables										
<i>desp_resi</i>			Participació política i cultural						Total	
			Mai	Esporàdicament		Diverses vegades any		Molt sovint		
<i>No</i>	Observed		20933		2540		834		739	25046
	% within row		83.6 %		10.1 %		3.3 %		3.0 %	100.0 %
<i>Sí</i>	Observed		9638		1740		591		483	12452
	% within row		77.4 %		14.0 %		4.7 %		3.9 %	100.0 %
<i>Total</i>	Observed		30571		4280		1425		1222	37498
	% within row		81.5 %		11.4 %		3.8 %		3.3 %	100.0 %

Els qui s'han desplaçat tendeixen més a participar més en activitats polítiques i culturals universitàries que els que no s'han desplaçat. Per tant, podem afirmar que la HB10 és correcte, els estudiants desplaçats participen més en activitats polítiques i culturals.

6. Conclusions

Com a conclusió, vull fer un repàs de les dues hipòtesis generals plantejades en el model d'anàlisi per tal de poder veure com gestionen el risc els estudiants que s'han hagut de desplaçar. Acabaré fent una recomanació cap a on hauria de tirar la recerca en aquest tema, així com una petita proposta per tal de disminuir les desigualtats en l'accés a la universitat.

Respecte a l'HA general plantejada, que vol descriure el perfil dels estudiants segons el desplaçament, la podem acceptar en part. En els resultats, podem veure com no s'han complert totes les hipòtesis previstes, de les cinc que la conjuguen, s'han pogut acceptar tres que també seguirien la línia del marc conceptual. El que podem afirmar, és que els estudiants que s'han hagut de desplaçar, tenen una nota mitjana d'accés superior (HA1), tenen una major proporció d'estudiants que han accedit via batxillerat (HA2) i durant la seva vida estudiantil han interromput en menor percentatge els estudis (HA5), característiques de perfil, que com dirien Deil-Amen i Godrick-Rab, ajudarien a una menor exposició a conseqüències negatives, es a dir una menor probabilitat de risc acadèmic. En canvi, a partir de les dades analitzades, no podem assegurar que l'origen social (HA4) sigui més elevat entre desplaçats, cosa que xocaria amb el marc conceptual plantejat, que reforça la idea de la necessitat de disposar d'una capacitat socioeconòmica que permeti afrontar el risc de desplaçar-se. Així mateix, contradiria a l'estudi irlandès (Culliman, et al. 2013), el danès (Sørensen i Høst, 2015) i l'anglès (Peter M.White i David M.Lee, 2019), que indicaven que les classes amb menys recursos es veurien afectades per la distància. Segons les dades analitzades, l'origen social no incidiria a la diferent gestió del risc. Tampoc podem afirmar, que els desplaçats tenen una major tendència a triar estudis menys dificultosos (HA3) per tal de disminuir el risc. Per tant, sembla ser que els estudiants que es desplacen compensen el risc que a partir dels seus propis recursos de feina i intel·lectuals, és a dir, s'atreveixen els que es senten i veuen capaços de superar els estudis. Fins i tot optant per graus de dificultat més alta. Tot apunta que això és suficient com perquè no els faixi falta, almenys no més que els qui no es desplacen, procedir d'un origen social més alt.

En qüestió a la HB general que vol mesurar la manera de viure l'experiència universitària segons el desplaçament, podríem acceptar-la gairebé completament. De les cinc hipòtesis que s'agrupen en aquesta segona general, he pogut acceptar-ne quatre. Els qui s'han desplaçat tendeixen a dedicar-se únicament a estudiar (HB6), tenen una major dependència dels ingressos dels pares (HB7) per tal de fer front als costos durant l'època universitària, participen més en les activitats culturals i polítiques universitàries (HB9) i així mateix tenen un major coneixement del funcionament del sistema (HB10). Per altra banda, no tenen una major dependència de les beques (HB8) per tal de fer front els costos estudiantils, al contrari, s'observa que els qui s'han desplaçat tenen una menor dependència a les beques. Tot i així, podríem dir en termes de Tinto, que sí observem les característiques personals (règim de dedicació, dependència ingressos pares), les experiències institucionals prèvies (no interrupció dels estudis) i el grau d'integració acadèmica i social (participació cultural i política i coneixement del sistema) dels estudiants desplaçats, tot indica que presenten unes característiques favorables per tal de superar els estudis i l'experiència universitària d'una manera òptima.

Per tal de seguir amb la recerca d'aquesta problemàtica, que em sembla prou necessària, seria interessant poder disposar d'estudis específics que analitzessin com influeix el factor distància en la decisió d'accedir a la universitat. Per això, serien necessàries dades d'abans d'accedir a la universitat, per tal de poder avaluar el que els motiva a prendre una decisió o un altra. Des d'un

punt de vista estructural, seria important poder esbrinar quins territoris estan més perjudicats que d'altres per l'efecte distància. A part, per tal d'acabar amb les desigualtats en l'accés a la universitat, seria positiu fomentar unes polítiques públiques en educació superior dirigides cap a la gratuïtat de taxes i ajudes universals, similars als països nòrdics, amb la intenció d'alliberar als pares dels estudiants d'assumir la majoria dels costos econòmics dels estudis i l'emancipació de les seves filles i fills.

Bibliografia

- Bourdieu Pierre (1988). Las estrategias de conversión. La distinción, Madrid, Taurus 1988, pp.122-166
- Cullinan, J., Flannery, D., Walsh, S., & McCoy, S. (2013). Distance effects, social class and the decision to participate in higher education in Ireland. *Economic and Social Review*, 44(1), 19–51
- Eurostudent VI (2018). Social and Economic Conditions of Students Life in Europe
- Goldthorpe, John (2010). Class analysis and the reorientation of class theory: the case of persisting differentials in educational attainment. *The British Journal of Sociology* 2010
- Informe general VIA2 (2019). Accés, condicions d'aprenentatge, expectatives i retorns dels estudis universitaris.
- Saldaña Vila y Omar Barriga (2010). Adaptación del modelo de deserción universitaria de Tinto a la Universidad Católica de la Santísima Concepción, Chile
- Sánchez, Troiano, Elias, Torrents, Daza (2019). Qui estudia a la universitat?
- Sørensen, Elise Stenholt & Høst, Anders Kamp (2015). "Does distance determine who is in higher education?," MPRA Paper 74517, University Library of Munich, Germany.
- Peter M.White & David M.Lee (2019). Geographic Inequalities and Access to Higher Education: Is the Proximity to Higher Education Institution Associated with the Probability of Attendance in England? Manchester Metropolitan University, Manchester M15 6GX, UK.
- Regina Deil-Amen & Sara Goldrick-Rab (2009). Institutional Transfer and the Management of Risk in Higher Education. Paper presented for the American Sociological Association 2009 Annual Meeting.
- Torrents D. y Troiano H. (2021). El riesgo estimado en las elecciones educativas y las diferencias según origen formativo familiar en la educación superior. *Reis. Rev.Esp.Investig.Sociol.* ISSN-L: 0210-5233. N.º 174, Abril - Junio 2021, pp. 147-16.
- Troiano, H., & Torrents, D. (2018). La evolución del acceso a la universidad en Cataluña: ¿Cómo la explicamos? *Revista Española de Sociología*, 27(1), 127–136.
- Troiano, H. (2015). Un modelo conceptual para el análisis de la decisión de ir a la universidad y de la elección de estudios, 1–8.
- Wilkins, S., Shams, F., & Huisman, J. (2013). The decision-making and changing behavioural dynamics of potential higher education students: The impacts of increasing tuition fees. *Educational Studies*, 39(2), 125–141.

Annexos

1. Operativització de conceptes

Desplaçament residencial: variable que indica el desplaçament de residència per motius d'estudis universitaris de l'estudiant. Contempla si els estudiants es varen canviar de residència quan varen començar el grau universitari. Té dos categories "Sí i No".

Nota d'accés: variable que indica la nota d'accés al estudis universitaris.

Via d'accés: variable que indica la via d'accés al estudis universitaris, Variable control sobre la nota mitjana. Té les següent categories: "Proves d'accés a la universitat (PAU), Títol de tècnic superior (cicles formatius de grau superior), Accés a la universitat per a més grans de 25 anys i Altres. Aquesta fa de variable control sobre la nota mitjana.

Règim de dedicació: variable que identifica el que està fent. Està classificada per les següents categories: "Estudio a temps complet (només em dedico a estudiar), Estudio, però també faig alguna feina intermitent (compagino l'estudi amb un treball ocasional), Estudio i a més treball a temps parcial (menys de 35h setmanals), Treball a temps complet i a més estudio (més de 35h setmanals)".

Interrupció: variable que contempla la interrupció dels estudis amb les següents categories: "Sí, entre la graduació d'estudis secundaris i l'entrada a la universitat, Sí, quan ja havia entrat a la universitat i abans d'obtenir el títol, Sí, entre que vaig obtenir el títol universitari i vaig iniciar uns altres estudis reglats, No". Variable control de dedicació.

Participació política: variable que contempla la intensitat de participació dels estudiants en associacions i assemblees estudiantils.

Coneixement del sistema de participació: variable que contempla si l'estudiant està al corrent del sistema de participació política en la universitat. Servirà com a variable de control de participació política. Té dos categories: "Sí i No".

Dependència ingressos beques: contempla el percentatge de dependència de les beques (en relació als ingressos totals) per tal de fer front el costos durant la vida universitària.

Dependència ingressos pares: contempla el percentatge de dependència dels ingressos provinents dels pares (en relació als ingressos totals) per tal de fer front el costos durant la vida universitària.

Origen social: variable d'origen social de l'estudiant formada a partir de l'ocupació més alta dels pares. Està classificada en tres categories "Alt, mitjà i baix".

Dificultat estudis: variable que classifica els estudiants per dificultat d'estudis. Grup A: Titulacions mixtes, Medicina i Ciències biomèdiques. Grup B: Ciències Biològiques, TIC, Ciències experimentals i matemàtiques, Tecnologies industrials, Arquitectura i construcció i civil. Grup C: Educació, Dret i polítiques, Comunicació i Documentació, Economia, Empresa, Turisme, Psicologia i teràpia, Infermeria i salut, Intervenció social, Filosofia i Història, Agrícola-forestal, Arts i disseny.

2. Anàlisi de dades

2.1 Creuament entre nota d'accés i desplaçament residencial

Taula descriptiva nota d'accés

Descriptives	
	nota_acces_equiv_depur
N	36849
Missing	782
Mean	7.32
Median	7.22
Minimum	5.00
Maximum	10.0

Taula test T Student de normalitat

Independent Samples T-Test				
		Statistic	df	p
nota_acces_equiv_depur	Student's t	-15.4 ^a	36822	< .001
^a Levene's test is significant ($p < .05$), suggesting a violation of the assumption of equal variances				

Taula test Levene de igual/diferencia variancia

Homogeneity of Variances Test (Levene's)				
	F	df	df2	p
nota_acces_equiv_depur	27.6	1	36822	< .001
Note. A low p-value suggests a violation of the assumption of equal variances				

Taula test de Welch de significació estadística

Independent Samples T-Test				
		Statistic	df	p
nota accés	Welch's t	-15.3	24021	< .001

El Test de Welch de significació estadística, ens dona un p-valor menor a 0,001 (clarament inferior del llindar), per tant, ens indica que les mitjanes són diferents. Així mateix, en la gràfica podem observar com no hi ha zona de coincidència entre mitjanes. Doncs, podem afirmar amb un 95% de confiança, que en termes de població real, la mitjana de la nota d'accés és diferent entre els grup que s'ha hagut de desplaçar de residència que els que no.

2.2 Creuament entre via d'accés i desplaçament residencial

		Via d'accés				
<i>desp_resi</i>		PAU	CFGS	Altres	Més 25	Total
No	Observed	20159	3187	1171	461	24978
	% within column	65.2 %	73.9 %	72.5 %	80.5 %	66.7 %
Sí	Observed	10781	1125	445	112	12463
	% within column	34.8 %	26.1 %	27.5 %	19.5 %	33.3 %
Total	Observed	30940	4312	1616	573	37441
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

χ^2 Tests				Nominal	
	Value	df	p		Value
χ^2	207	3	< .001	Phi-coefficient	NaN
N	37441			Cramer's V	0.0744

El fer el test de significació estadística de χ^2 , podem observar que ens surt un p-valor molt petit en concret <0.001. Això ens indica que les diferències entre les diferents vies d'accés a la universitat, no poden ser degudes a l'atzar, a la vegada, podem assegurar amb un risc d'error d'un 5%, que la via d'accés està relacionat amb el desplaçament residencial en termes de població real. O amb altres paraules, el desplaçament està condicionat per la via d'accés utilitzada. Si seguim l'anàlisi i mirem l'indicador d'intensitat V de Cramer, ens surt un resultat de 0,0744 per tant, la intensitat de relació entre variables és entre baixa i molt baixa.

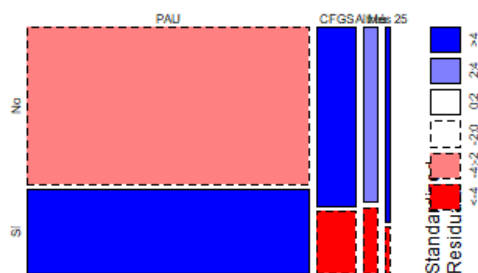
Taula residus

	No	Si
PAU	-13.954856	13.954656
CFGS	10.661570	-10.661570
Altres	5.014407	-5.014407
Més 25	7.033885	-7.033885

Al demanar la taula de residus, veiem com en cada categoria tenim residus superiors o menors a 1,96 el que indica que cada una de les categories es desvia significativament del conjunt, és a dir, acumulen un numero de casos significativament més elevat que els casos que esperaríem si no hi hagués relació.

Gràfica distribució de residus

table(data\$"Via d'accés", data\$desp_resi)

En aquesta gràfica ho podem veure d'una forma més visual. Tots aquelles categories que mostren uns residus estandarditzats rellevants. On els colors són més foscos, és on els casos es desvien significativament del conjunt. Podem afirmar amb un 95% de confiança que els de via CFGS i els de via de més de 25 anys tendrien a desplaçar-se menys.

2.3 Creuament entre origen social i desplaçament residencial

		Contingency Tables			
		Origen social			
Desp_resi		Alt	Mitjà	Baix	Total
No	Observed	13161	8314	2554	24029
	% within column	66.6 %	66.3 %	67.2 %	66.6 %
Sí	Observed	6597	4229	1244	12070
	% within column	33.4 %	33.7 %	32.8 %	33.4 %
Total	Observed	19758	12543	3798	36099
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

χ^2 Tests			
	Value	df	p
χ^2	1.26	2	0.534
N	36099		

En aquests cas, observem que tenim un p-valor excessivament gran, en concret de 0,534. Podem dir doncs, amb un 95% de confiança que no hi ha relació entre les dues variables. És a dir, desplaçar-se de residència o no, no depèn de l'origen social.

Taula de residus

	No	Si
Alta	0.2073509	-0.2073509
Mitjana	-0.8234177	0.8234177
Baixa	0.9414879	-0.9414879

Observant la taula de residus estandarditzats, no podem afirmar de manera significativa que hi hagi una associació en les categories.

Gràfica dels residus

`table(data$classe_social_c, data$desp_resi)`

2.4 Creuament entre dificultat dels estudis i desplaçament residencial

*Definició dels grups:

Els grups estan definits a partir de la dificultat d'aquests, en el Grup A s'agrupa tots aquells graus de més de 4 anys de duració. En el Grup B agrupa tots aquells graus de enginyeria i ciències naturals. I el Grup C agrupa a les titulacions de ciències social i humanitats.

Grup A: Titulacions mixtes, Medicina i Ciències biomèdiques. **Grup B:** Ciències Biològiques, TIC, Ciències experimentals i matemàtiques, Tecnologies industrials, Arquitectura i construcció i civil, Infermeria i Salut, Psicologia i teràpia. **Grup C:** Educació, Dret i polítiques, Comunicació i Documentació, Economia, Empresa, Turisme, Intervenció social, Filosofia i Història, Agrícola-forestal, Arts i disseny.

Contingency Tables					
		Dificultat estudis			
desp_resi		A	B	C	Total
No	Observed	3939	9056	12118	25113
	% within column	57.7 %	66.2 %	70.9 %	66.8 %
Sí	Observed	2888	4620	4983	12491
	% within column	42.3 %	33.8 %	29.1 %	33.2 %
Total	Observed	6827	13867	17101	37604
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

χ^2 Tests			
	Value	df	p
χ^2	400	2	< .001
N	37604		

Nominal	
	Value
Phi-coefficient	NaN
Cramer's V	0.103

Al fer el test de significació estadística de χ^2 , podem observar que ens surt un p-valor molt petit en concret <0.001. El que ens indica que hi ha diferències significatives entre les diferents categories de la variable dificultat dels estudis. Per altre banda, l'indicador d'intensitat ens senyala que es de 0,103 el que significa que la intensitat es baixa.

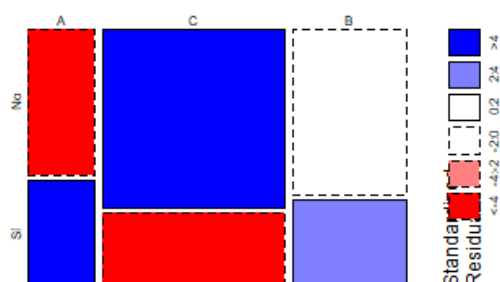
Taula residus

	Si	No
Grup A	17.617714	-17.617714
Grup B	3.299491	-3.299491
Grup C	-16.651384	16.651384

Observant els residus estandarditzats, veiem que tots són força alts, però sobre tot dels grups A i C. El grup C segueix una tendència contrària als altres dos grups.

Gràfica dels residus

`table(data$"Dificultat estudis", data$desp_resi)`

Segons la gràfica, les categories on els colors són més foscos, són els grups que mostren uns residus estandarditzats més rellevants. Aquests són els casos que es desvien significativament del conjunt. En aquest cas, podem dir de manera significativa (amb un 95% de confiança), que el grup C es desplaçarien en menys mesura en comparació al conjunt, en canvi els del grup A els qui es desplaçarien més.

2.5 Creuament entre interrupció dels estudis i desplaçament residencial

Contingency Tables					
desp_resi		Interrupció dels estudis			Total
		No	Si, abans d'accedir a la universitat	Si, quan estava a la universitat	
No	Observed	20640	2409	1648	24697
	% within column	65.6 %	71.5 %	73.6 %	66.6 %
Sí	Observed	10821	958	592	12371
	% within column	34.4 %	28.5 %	26.4 %	33.4 %
Total	Observed	31461	3367	2240	37068
	% within column	100.0 %	100.0 %	100.0 %	100.0 %

χ^2 Tests				Nominal	
	Value	df	p		Value
χ^2	100	2	< .001	Phi-coefficient	NaN
N	37068			Cramer's V	0.0519

En el cas d'aquest creuament, al fer el test de significació estadística de χ^2 , ens surt un p-valor molt petit en concret <0.001. Ens indica doncs, que hi ha diferències significatives entre les diferents categories de la variable interrupció dels estudis. Tot hi així, l'indicador d'intensitat es de 0,0519 els que ens senyala que la intensitat de la relació es entre baixa i molt baixa.

Taula residus

	Si	No
<i>Si, abans d'accedir a al universitat</i>	-6.351011	6.351011
<i>Sí, quan estava a la universitat</i>	-7.191516	7.191516
<i>No</i>	9.876235	-9.876235

Observant els residus estandarditzats, podem veure com totes les categories es desvien del conjunt. Tot hi així, la categoria que tindria un desviament més elevat front el conjunt, seria els qui "No" han interromput els seus estudis en cap moment de la seva vida. Per tant, podem dir que els qui "No" han interromput els seus estudis, són els qui han tendit més a desplaçar-se.

2.6 Creuament entre desplaçament residencial i règim de dedicació

Contingency Tables						
desp_resi	Règim de dedicació					Total
		Estudio a temps complet	Estudio però també faig alguna feina itnermitent	Estudio i a més treballa a temps parcial (menys de 35h setmanals)	Treballa a temps complet (més de 35h setmanals) i a més estudio	
No	Observed	10479	7141	5685	1779	25084
	% within row	41.8 %	28.5 %	22.7 %	7.1 %	100.0 %
Sí	Observed	7685	2880	1630	285	12480
	% within row	61.6 %	23.1 %	13.1 %	2.3 %	100.0 %
Total	Observed	18164	10021	7315	2064	37564
	% within row	48.4 %	26.7 %	19.5 %	5.5 %	100.0 %

χ^2 Tests				Nominal	
	Value	df	p		Value
χ^2	1512	3	< .001	Phi-coefficient	NaN
N	37564			Cramer's V	0.201

El test χ^2 ens indica que tenim un p-valor de <0.001 el que significa que hi ha associació entre el règim de dedicació i el desplaçament residencial. L'indicador de intensitat ens indica que el grau de relació es de 0,201 el que significa que la intensitat de relació és moderada.

Taula de residus

	Si	No
Estudio a temps complet	36.17542	-36.17542
Estudio però també faig alguna feina intermitent	-11.12843	11.12843
Estudio i a més treball a temps parcial (menys de 35h setmanals)	-22.13776	22.13776
Treball a temps complet (més de 35h setmanals) i a més estudio	-19.26343	19.26343

Tots els residus són força grans, el que significa que hi ha diferències significatives entre categories. Els qui destaquen més, són les categories “Estudio a temps complet” i “Estudio i a més treball a temps parcial” on hi ha més diferències entre grups de desplaçats i no desplaçats. Els qui no es desplacen tendeixen més a estudiar i treball en comparació als qui es desplacen.

2.7 Creuament entre desplaçament residencial i dependència ingressos pares

Taula test T Student de normalitat

Independent Samples T-Test				
		Statistic	df	p
ingres_pares	Student's t	-23.8 ^a	37501	< .001
^a Levene's test is significant ($p < .05$), suggesting a violation of the assumption of equal variances				

Taula test de Leven igualtat/diferencia de les variàncies

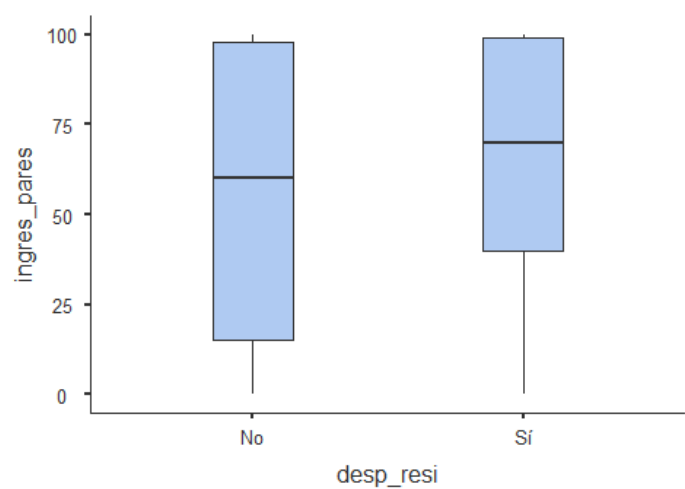
Homogeneity of Variances Test (Levene's)				
	F	df	df2	p
ingres_pares	1145	1	37501	< .001
Note. A low p-value suggests a violation of the assumption of equal variances				

Taula descriptiva ingressos pares

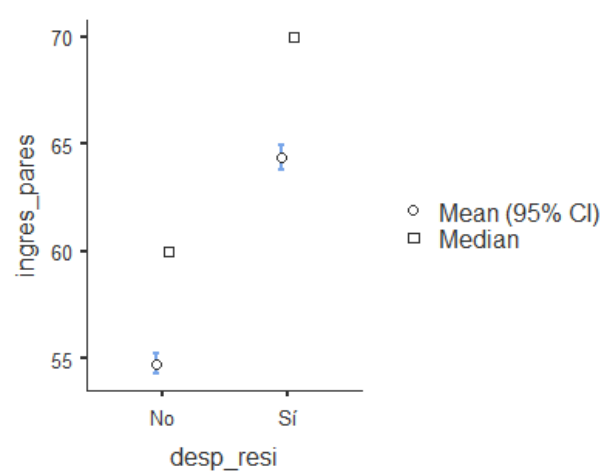
Descriptives

	Group	N	Mean	Median	SD	SE
ingres_pares	No	25028	54.8	60.0	38.6	0.244
	Si	12475	64.4	70.0	33.3	0.298

Gràfica de caixes

Gràfica de mitjanes

Taula test de Welch de significació estadística

Independent Samples T-Test

		Statistic	df	p
ingres_pares	Welch's t	-25.0	28427	< .001

Després de fer els tests de normalitat i el de diferència de variàncies, podem dir amb un 95% de confiança, que en termes de població real, les mitjanes entre el grup que es desplaça i el grup que no, són diferents. Tant el gràfic com el test, ens asseguren que els estudiants que no s'han desplaçat, de mitjana els ingressos dels pares representen un percentatge menor a diferència dels que si s'han desplaçat, que tenen un menor percentatge mitjà de dependència als ingressos dels pares.

2.8 Creuament entre desplaçament residencial i dependència beques

Taula test T Student de normalitat

Independent Samples T-Test				
		Statistic	df	p
ingres_beca	Student's t	11.3 ^a	37495	< .001
^a Levene's test is significant ($p < .05$), suggesting a violation of the assumption of equal variances				

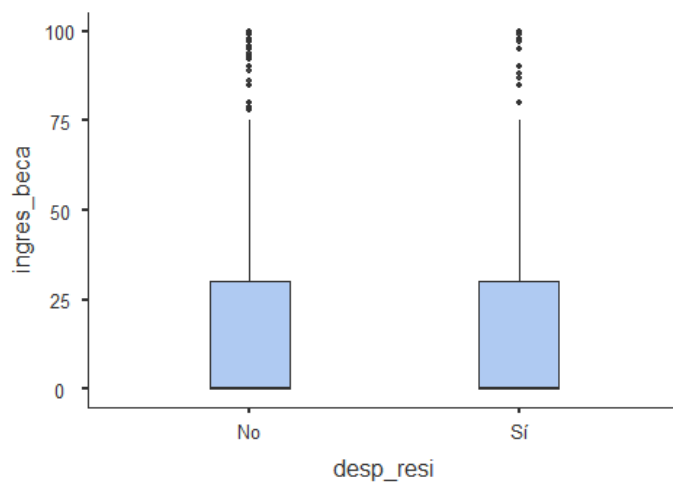
Taula test Leven de igualtat/diferencia de variàncies

Homogeneity of Variances Test (Levene's)				
	F	df	df2	p
ingres_beca	871	1	37495	< .001
Note. A low p-value suggests a violation of the assumption of equal variances				

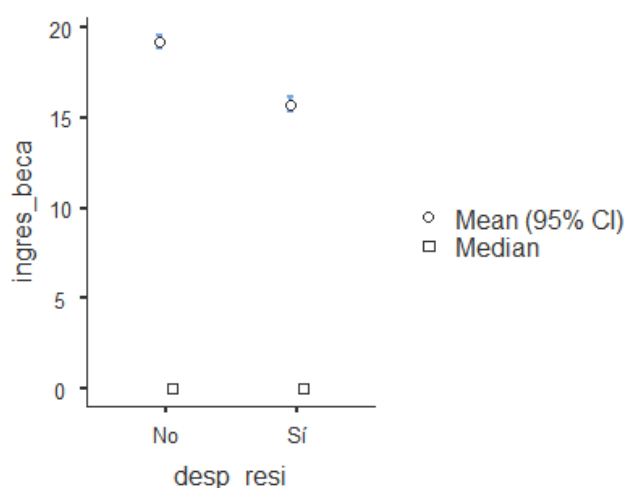
Taula descriptius ingressos beques

Group Descriptives						
	Group	N	Mean	Median	SD	SE
ingres_beca	No	25037	19.2	0.00	29.8	0.189
	Sí	12460	15.7	0.00	24.0	0.215

Gràfica de caixes

Gràfica de mitjanes

Taula de test de Welch de significació estadística

Independent Samples T-Test				
		Statistic	df	p
ingres_beca	Welch's t	12.2	30154	< .001

Després de fer els tests de normalitat i el de diferència de variàncies, podem dir amb un 95% de confiança, que en termes de població real, els percentatges mitjans entre el grup que s'ha desplaçat i els que no són diferents. De mitjana els qui s'han desplaçat tenen una menor dependència dels ingressos de les beques en comparació als estudiants que no s'han desplaçat. Així mateix ens indica el gràfic, on es veu que no hi ha zona de coincidència entre les dues mitjanes.

2.9 Creuament entre desplaçament residencial i coneixement del sistema

Contingency Tables				
desp_resi		Coneixement del sistema		
		No	Sí	Total
No	Observed	11194	13883	25077
	% within row	44.6 %	55.4 %	100.0 %
Sí	Observed	5271	7204	12475
	% within row	42.3 %	57.7 %	100.0 %
Total	Observed	16465	21087	37552
	% within row	43.8 %	56.2 %	100.0 %

χ^2 Tests				Nominal	
	Value	df	p		Value
χ^2	19.3	1	< .001	Phi-coefficient	0.0226
N	37552			Cramer's V	0.0226

En aquest creuament, entre el coneixement del funcionament del sistema participació polític i cultural amb el desplaçament residencial, ens dona un p-valor de <0,001 el que ens indica que hi ha relació entre variables. Tot hi així, quan mirem l'indicador d'intensitat VdeCramer, aquest ens senyala que la intensitat és 0,0226 el que significa que és molt baixa.

Taula de residus

	Si	No
No	-4.388926	4.388926
Si	4.388926	-4.388926

Tots els residus són prou elevats, el que ens indica que hi ha diferències significatives entre categories del grup de desplaçats i no desplaçats en qüestió al coneixement del sistema de participació. Els qui s'han desplaçat tendeixen a conèixer més el funcionament del sistema de participació que els que no s'han desplaçat.

2.10 Creuament entre desplaçament residencial i participació política i cultural

		Contingency Tables				
desp_resi		Participació política i cultural				Total
		Mai	Esporàdicament	Diverses vegades any	Molt sovint	
No	Observed	20933	2540	834	739	25046
	% within row	83.6 %	10.1 %	3.3 %	3.0 %	100.0 %
Sí	Observed	9638	1740	591	483	12452
	% within row	77.4 %	14.0 %	4.7 %	3.9 %	100.0 %
Total	Observed	30571	4280	1425	1222	37498
	% within row	81.5 %	11.4 %	3.8 %	3.3 %	100.0 %

χ^2 Tests				Nominal	
	Value	df	p		Value
χ^2	212	3	< .001	Contingency coefficient	0.0750
N	37498				

El test de χ^2 , ens indica un p-valor de <0.001, el que significa que hi ha associació entre el desplaçament residencial i la participació política i cultural. Al calcular la intensitat, aquesta ens indica que és de 0,0750 el que significa que la relació entre variables es entre baixa i molt baixa.

Taula residus

	Si	No
Mai	-14.515856	14.515856
Esporàdicament	10.991218	-10.991218

<i>Diverses vegades l'any</i>	6.755626	-6.755626
<i>Molt sovint</i>	4.768119	-4.768119

En qüestió als residus, podem observar com aquests són força alts. Destaquen sobre tot les categories “Mai” i “Esporàdicament”, aquests ens indiquen que hi ha diferències significatives entre categories de desplaçats i no desplaçats. Els qui s’han desplaçat tendeixen més a participar més que els que no s’han desplaçat.